

Attac Norge
Solidaritetshuset
Osterhausgate 27

Utviklingsminister Erik Solheim
Utenriksdepartementet
kapitalflukt@mfa.no

Oslo, 31. oktober 2009

Attac Norge viser til høringsbrev ”Skatteparadis og utvikling” ref 08/03097 og takker for invitasjonen til å være høringsinnstans. Attac er meget positiv til nedsettingen av et kapitalfluktutvalg, og vi mener utvalget har gjort et meget bra arbeid. Rapporten er grundig og vi støtter opp om utvalgets forslag. Vi ønsker å komme med noen innspill til utvalgets arbeid med NOU 2009:19 fordi vi mener at forslagene ikke går langt nok.

Oljefondet

Utvalgets mandat inkluderte ikke Statens pensjonsfond – utlandet (oljefondet). Utvalget skal i følge mandatet ”vurdere Norges forhold til plassering av midler via lukkede jurisdiksjoner”. Uten å kunne se på oljefondets investeringer i skatteparadis blir arbeidet mangelfullt. I 2008 hadde oljefondet investert over 47 milliarder kroner i selskap registrert i skatteparadis, dobbelt så mye som i 2007. Oljefondet investerte i 2008 cirka 7 milliarder kroner direkte i selskaper registrert på Cayman Island, og cirka 3 milliarder i selskaper registrert på Jersey. I et videre arbeid om kapitalflukt må oljefondet tas med i mandatet.

Land-for-land rapportering

Det er bra at utvalget foreslår et register over selskaper i Norge, på hva de skatter og hvor de er registrert. Men Attac mener at både norske og utenlandske selskaper som opererer i Norge skal regnskapsføre:

- Hvilke land de opererer i,
- Hvilket navn de bruker når de handler i hvert land,
- økonomiske aktiviteter der de opererer inkludert:
 1. salg innad i gruppen og utenfor gruppen,
 2. kjøp innad i gruppen og utenfor gruppen,
 3. finansieringskostnader innad i gruppen og utenfor gruppen,
 4. arbeidskraftkostnader og antall ansatte,
 5. inntekt før skatt,
 6. skatteinnbetalinger til regjeringen i det landet de opererer i

Offentliggjøring av slike tall, såkalt land-for-land rapportering, vil gjøre selskapene mer transparente. Rapporter av denne typen vil for eksempel synliggjøre om et selskap systematisk bruker feilaktige interne priser i handelen mellom egne selskaper, som kapitalfluktutvalget skisserer som et problem. Land-for-land rapportering bør også innføres som krav til selskaper i oljefondet. Utvalgsmedlem Eva Joly sa på et møte i høst, hos Miljøpartiet De Grønne, at det er ingenting i veien for at man krever slik land-for-land rapportering av alle selskaper oljefondet investerer i.

Norsk utenlandske foretak

Utvalget sier lite om norskregistrert utenlandsk foretak (NUF), men henviser til NOU 2009:4 "Tiltak mot skatteunndragelse". Det har vært en oppblomstring i antall NUF, spesielt de såkalte NUN-NUF – nordmenn som etablerer foretak i utlandet og som driver virksomhet i Norge. NUF blir ofte registrert i skatteparadis, f eks er et stort antall NUF registrert på Seychellene. I sin nåværende utforming fremmer NUF-ordningen bruk av skatteparadis. Det må innføres tiltak som hindrer norske foretak å registrere seg i skatteparadis.

Norfund

Det er bra at utvalget har fått mandat til å se på Norfunds bruk av skatteparadis. Attac forstår de økonomiske utfordringen i å vedta et umiddelbart uttrekk fra fondene Norfund har investert i. Men Norfunds investeringer er uholdbare, spesielt etter kapitalfluktutvalgets grundige gjennomgang av hvilke konsekvenser skatteparadis har på utviklingsland. Attac mener at utvalgets forslag om en gradvis reduksjon av nyinvesteringer i skatteparadis over en 3 års periode er for svakt.

I 2006 pekte Jan Borgen i Transparency international Norge på Norfunds bruk av skatteparadis. Hvordan ser investeringene ut i dag i forhold til for tre år siden? Er ingenting endret, eller verre er investeringene i skatteparadis økt. Attac mener at Norfund sitt styre ikke har tatt kritikken om bruk av skatteparadis alvorlig hvis investeringene i skatteparadis etter Borgens kritikk har økt. Konsekvensen burde være at investeringer gjort av Norfund i skatteparadis etter 2006 trekkes ut.

Vennlig hilsen

Emilie Ekeberg
Leder Attac Norge

Frøydis Olaussen
Organisasjonssekretær Attac Norge